

HISTÒRIA DE LES COSES

Annie Leonard

(Anàlisi de com el sistema econòmic dominant depreda el medi i les persones). Resum del video

L'economia de materials es basa en un procés amb cinc fases, que són:

1) Extracció → 2) Producció → 3) Distribució → 4) Consum → 5) Deixalles

Aparentment és un sistema que funciona bé, que és raonable, però ara podem comprovar que està en crisi, perquè és un sistema lineal que es dona en un planeta finit en recursos.

És un sistema que tampoc té en compte ni les societats, ni les cultures ni el medi ambient. I, sobretot, aquest sistema no té en compte les persones.

Perquè, de fet, aquest sistema econòmic l'ha dissenyat una determinada gent, però una gent que té més pes que les altres: són la gent que mana. I no ens estem referint als governs, que fan la vista grossa, o bé que estan subordinats a aquesta gent tan poderosa: les CORPORACIONS o les GRANS EMPRESES.

Els GOVERNS haurien de protegir i tenir cura dels ciutadans, però no és això el que de debò succeeix. ¿Per què? Perquè el poder ja no el tenen els governs. Dels 100 poders més grans arreu del món, 51 ja són empreses.

Esquema del procés econòmic:

1. EXTRACCIÓ

Consisteix en l'explotació dels recursos naturals. Això comporta malmetre el medi ambient. Aquest és el primer límit d'aquest sistema econòmic que ens governa: l'esgotament dels recursos. Durant els últims 30 anys, ja s'han esgotat un terç dels recursos del planeta. És a dir, estem usant més del que necessitem. Els Estats Units, com a primera potència mundial té una despesa del 30% del planeta. Si tothom fes el mateix en necessitaríem de 3 a 5 planetes Terra per dipositar les deixalles que el consum desmesurat dels nordamericans genera.

Què succeeix després? Doncs que després d'esgotar els recursos propis, els països desenvolupats han anat a explotar els recursos del Tercer Món. I així ens trobem ara que el 80% dels recursos del Tercer Món ja ha desaparegut també.

2. PRODUCCIÓ.

En la fase de producció ens trobem que s'introdueixen tòxics de forma "normal" i desmesurada, i això afecta a la salut humana. Aquests productes s'acumulen i van a parar a la cadena alimentària. Per exemple, a la llet materna, que és la font principal d'alimentació dels nadons del Tercer Món. Així, doncs, els nadons del Tercer Món reben molts productes tòxics durant l'alletament per part de les seves mares.

Aquestes efectes també els reben els treballadors que treballen en indústries tòxiques, que sovint és gent pobra i que no té cap altra opció de subsistència. Les indústries brutes

s'han anat a instal·lar a països pobres, aprofitant l'èxode rural a les ciutats que s'ha produït en els països del Tercer Món durant les darreres dècades.

De tota manera, el món desenvolupat no es pot blindar del tot de la contaminació que han exportat als països pobres, perquè la meteorologia i els vents fan que tornin la contaminació als països rics.

3. DISTRIBUCIÓ

La finalitat d'aquest sistema és la de vendre aquests productes tòxics el més ràpidament possible. Com es fa? Doncs externalitzant els costos a la gent més pobre i més indefensa.

-Primer: vendre a preus baixos per estimular el consum. Això s'aconsegueix pagant poc als treballadors/es (treball precari, sense assegurança mèdica i condicions laborals pèssimes).

Qui paga aquestes conseqüències?

- Deteriorament del medi ambient (recursos naturals del Tercer Món)
- La salut dels treballadors de les indústries tòxiques (càncers i malalties)
- Extracció dels minerals estratègics (com ara el *coltran* pels telèfons mòbils), a càrrec dels nens i que provoquen les guerres actuals a l'Àfrica.

4. CONSUM

És el cor del sistema.

Hem passat de la necessitat natural de consumir, a l'"obligació" de comprar, de consumir, perquè el sistema injust continuï en funcionament.

Allò que és útil i que perdura és l'1 % de tot el que consumim. La resta, és a dir, el 99%, és brossa, o el llençarem a l'abocador al cap de 6 mesos. És a dir, estem donant corda a un sistema que estimula el malbaratament. Això suposa el doble de fa 50 anys (amb dades del consum dels Estats Units d'Amèrica).

Aquest "salt" en la manera de viure i de consumir es va produir després de la Segona Guerra Mundial. El consum com a mode de vida, a velocitat cada cop més gran (de deixalles).

Com es va produir aquest salt? Qui el va dissenyar?

Es va dissenyar una estratègia basada en dues "potes", relacionades amb l'obsolescència. S'anomena obsolet a tot allò que cau en desús.

- 1) L'obsolescència planificada: destinada a produir béns de consum destinats a ser deixalla en un temps fixat, per a ser inútils el més ràpid possible. El que contínuament es canviï de tecnologia és precisament per això.
- 2) L'obsolescència percebuda: Es tracta de produir béns de consum que canviïn d'aspecte perquè es percebi com quelcom fora de moda i antic. La moda, la publicitat i els *mass media* juguen un paper crucial en aquesta estratègia. Es calcula que un ciutadà nordamericà rep uns 3000 reclams publicitaris en un sol dia, tants com una persona de fa 50 anys en tota la seva vida.

El missatge central que emeten és sempre el mateix: que la felicitat augmenta amb el consum.

Estudis realitzats, però, desmenteixen aquest missatge. Segons els experts, la fórmula segons la qual a més coses més felicitat, va ser certa als anys 50, quan es va arribar a un topall. Aquesta corba de la felicitat en funció de la possessió de béns de consum, ha anat baixant any rere any, i ja no es dona en l'actualitat. La gent té més coses però no està amb la gent que estima. Sembla ser que el recurs habitual de mirar la tele més anar de compres, tampoc fa a la gent més feliç que abans.

Aquest mode de vida consisteix en l'itinerari següent:
Comprar → treballar més → comprar.

5. DEIXALLES

Cada ciutadà dels USA genera 2 kilos al dia, el doble de fa 30 anys.

Què se'n fa amb aquestes deixalles?

- Abocadors
- Incineradora

Aquestes deixalles contaminen l'aire, la terra i l'aigua. I fan canviar el clima.

La incineració és molt perjudicial, perquè en cremar les deixalles es generen DIOXINES, un dels agents contaminants més perillosos. Els països rics també exporten o externalitzen aquesta contaminació a països més pobres.

Conclusió: Cal reciclar, òbviament, però el reciclatge no és la solució, NO ÉS SUFICIENT ni mai no ho serà. perquè el sistema està dissenyat per produir coses que no poden ser reciclades; aquesta és la perversió del sistema.

En resum, el sistema està en crisi, però hi ha molts punts on sí podem intervenir:

- Salvar boscos
- Produir de forma més neta
- Defensar els drets dels treballadors i treballadores
- Fomentar el comerç just
- Estimular el consum conscient
- Frenar els abocadors i les incineradores

I sobretot, que els governs siguin, de debò, la representació de la gent i no pas dels grans *lobbys* o de les grans empreses, que són precisament les responsables d'aquest disseny depredador. Ens cal una nova mentalitat, on s'incloguin els següents aspectes:

-Sostenibilitat ambiental	-Un sistema de deixalles	-Produccions tancades
+ Igualtat social	zero	-Energies renovables
-Química neta		-Economies locals vives